

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HỒ VĂN VỊNH

GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG
QUẢN LÝ THU NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HẠ LONG

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HỒ VĂN VỊNH

GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG
QUẢN LÝ THU NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HẠ LONG

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. TRẦN THỊ KIM THU

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng:

Luận văn nghiên cứu là của cá nhân dựa trên cơ sở lý thuyết được học tập và qua tham khảo tình hình thực tiễn tại thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh, dưới sự hướng dẫn của PGS.TS. Trần Thị Kim Thu.

Các số liệu, bảng biểu, sơ đồ và những kết quả trong luận văn là trung thực, các giải pháp đưa ra xuất phát từ thực tiễn nghiên cứu và kinh nghiệm phù hợp với địa phương. Các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 10 năm 2015

Tác giả luận văn

Hồ Văn Vịnh

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và nghiên cứu tại trường, tôi xin trân trọng gửi lời cảm ơn đến Ban Giám hiệu, phòng Quản lý đào tạo Sau đại học của Trường Đại học Kinh tế & QTKD Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu để hoàn thành luận văn.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS. Trần Thị Kim Thu - người đã tận tình chỉ dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn đến lãnh đạo và một số ban ngành liên quan đã tạo điều kiện thuận lợi, cung cấp cho tôi số liệu, kiến thức, kinh nghiệm thực tế về công tác quản lý thu Ngân sách Nhà nước trên địa bàn thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới các đồng chí, đồng nghiệp, bè bạn và gia đình đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ, động viên khích lệ tôi, đồng thời có những ý kiến đóng góp trong quá trình tôi thực hiện và hoàn thành luận văn.

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 10 năm 2015

Tác giả luận văn

Hồ Văn Vịnh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	4
5. Kết cấu luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THU	
NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC	5
1.1. Cơ sở lý luận về quản lý thu ngân sách nhà nước.....	5
1.1.1. Tổng quan về ngân sách nhà nước	5
1.1.2. Thu ngân sách nhà nước.....	6
1.1.3. Quản lý thu ngân sách nhà nước	14
1.2. Cơ sở thực tiễn về quản lý thu ngân sách nhà nước	25
1.2.1. Kinh nghiệm quản lý thu NSNN ở một số địa phương trong nước	25
1.2.2. Những bài học kinh nghiệm đối với thành phố Hạ Long	29
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	31
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	31
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	31
2.2.2. Phương pháp tổng hợp và trình bày dữ liệu.....	32

2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	32
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	33
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu đánh giá hiện trạng kinh tế - xã hội của địa phương.....	34
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh thực trạng quản lý thu ngân sách.....	34
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU NGÂN SÁCH NHÀ	
NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HẠ LONG	36
3.1. Khái quát về vị trí, vai trò, đặc điểm và tình hình kinh tế - xã hội của thành phố Hạ Long.....	36
3.1.1. Vị trí địa lý và vai trò của thành phố Hạ Long đối với tỉnh Quảng Ninh	36
3.1.2. Dân số và lao động.....	36
3.1.3. Tài nguyên thiên nhiên.....	38
3.1.4. Hệ thống cơ sở hạ tầng thiết yếu.....	39
3.1.5. Hiện trạng kinh tế.....	39
3.1.6. Mức sống và an sinh xã hội.....	42
3.1.7. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, xã hội và phát triển kinh tế	42
3.2. Thực trạng quản lý thu NSNN trên địa bàn thành phố Hạ Long giai đoạn 2011 - 2014.....	43
3.2.1. Kết quả thu NSNN trên địa bàn thành phố Hạ Long	43
3.2.2. Thực trạng bộ máy quản lý thu NSNN trên địa bàn thành phố Hạ Long	46
3.2.3. Thực trạng phân cấp quản lý thu NSNN.....	52
3.2.4. Thực trạng quản lý thu NSNN	56
3.3. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý thu NSNN trên địa bàn thành phố Hạ Long.....	66
3.3.1. Trình độ phát triển kinh tế và thu nhập.....	66
3.3.2. Thể chế thu NSNN	67

3.3.3. Tổ chức bộ máy thu và sự phối hợp của các cơ quan có chức năng liên quan	69
3.4. Đánh giá tình hình quản lý thu NSNN trên địa bàn.....	70
3.4.1. Kết quả đạt được	70
3.4.2. Những hạn chế, tồn tại	74
3.4.3. Nguyên nhân	79
Chương 4: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THU NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HẠ LONG	84
4.1. Quan điểm, định hướng, mục tiêu về quản lý thu ngân sách nhà nước giai đoạn 2015 - 2020.....	84
4.1.1. Quan điểm, định hướng.....	84
4.1.2. Mục tiêu.....	85
4.2. Các nhóm giải pháp.....	86
4.2.1. Nhóm giải pháp về thể chế thu và quản lý dữ liệu về người nộp thuế ...	86
4.2.2. Nhóm giải pháp về tăng cường năng lực và hiệu quả hoạt động của cơ quan quản lý thu NSNN	89
4.2.3. Nhóm giải pháp tác động trực tiếp đến việc xác định đối tượng nộp thuế và một số khoản thu NSNN	92
4.2.4. Nhóm giải pháp hỗ trợ	96
4.3. Một số đề xuất, kiến nghị.....	98
4.3.1. Kiến nghị với các cơ quan trung ương.....	98
4.3.2. Kiến nghị với cơ quan cấp tỉnh ở Quảng Ninh	98
4.3.3. Kiến nghị với các cơ quan ở thành phố Hạ Long	99
KẾT LUẬN	101
TÀI LIỆU THAM KHẢO	103

DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT

CCHC	:	Cải cách hành chính
DNNN	:	Doanh nghiệp nhà nước
GDP	:	Tổng sản phẩm trong nước
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
NSDP	:	Ngân sách địa phương
NSNN	:	Ngân sách nhà nước
NSTW	:	Ngân sách trung ương
SXKD	:	Sản xuất kinh doanh
TNCN	:	Thu nhập cá nhân
TNDN	:	Thu nhập doanh nghiệp
TTĐB	:	Tiêu thụ đặc biệt
UBND	:	Ủy ban nhân dân
XDCB	:	Xây dựng cơ bản

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1. Tổng thu NSNN trên địa bàn thành phố Hạ Long giai đoạn 2011 - 2014	45
Bảng 3.2. Thu ngân sách thành phố Hạ Long trong tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn.....	53
Bảng 3.3. Thu NSNN trên địa bàn thành phố Hạ Long theo cơ quan quản lý thu giai đoạn 2011 - 2014	55
Bảng 3.4. Thu nộp NSNN của doanh nghiệp theo sắc thuế.....	56
Bảng 3.5. Quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh	57
Bảng 3.6. Nợ thuế năm 2013 và 2014.....	63
Bảng 3.7. Công tác kiểm tra tại trụ sở người nộp thuế	65

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ

Biểu đồ 2.1 Dân số của thành phố Hạ Long năm 2013	37
Biểu đồ 2.2: Giá trị sản xuất theo giá so sánh 1994 (tỷ đồng).....	40
Biểu đồ 2.3: Thay đổi chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo Tổng sản phẩm (GRDP) giai đoạn 2010 - 2013.....	41
Sơ đồ 3.1. Cơ cấu tổ chức bộ máy của Chi cục Thuế TP Hạ Long	48